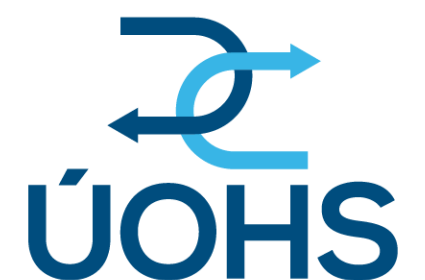

PROBLEMATIKA VEŘEJNÉ PODPORY V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU

Mgr. LIBUŠE BÍLÁ

ODDĚLENÍ VEŘEJNÉ PODPORY
ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

PRAHA, 30. 5. 2024

Veřejná podpora

čl. 107 (1) SFEU

Definiční znaky:

- 1) veřejné prostředky
  - 2) selektivní zvýhodnění podniku
  - 3) (potenciální) narušení hospodářské soutěže
  - 4) (potenciální) ovlivnění obchodu mezi členskými státy
- kumulativní naplnění def. znaků = veřejná podpora » obecný zákaz poskytovat VP
  - existence výjimek ze zákazu poskytovat VP
    - nařízení o blokových výjimkách (GBER)
    - podpora de minimis
    - služby obecného hospodářského zájmu (SOHZ)
    - notifikace Evropské komisi → rozhodnutí Evropské komise, kterým je podpora schválena
  - vyhodnocení naplnění def. znaků a volba vhodné výjimky přísluší poskytovateli
- [Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie \(2016/C 262/01\)](#)

Znak: selektivní zvýhodnění podniku

Pojem podnik

- subjekt vykonávající **ekonomickou činnost**; právní forma nebo způsob financování není relevantní (obec, výzkumná organizace, nezisková spol., sportovní klub...)
- **ekonomická činnost = nabízení služeb a/nebo výrobků na trhu**
- neekon. činnost = výkon veřejné moci, veřejné vzdělávání v rámci st.vzdělávacího systému a financované a kontrolované státem (financování z veř. zdrojů musí převažovat)...

Pojem zvýhodnění

- jakákoli hosp. výhoda, kterou by podnik za běžných tržních podmínek (tj. bez zásahu státu/obce) nedostal
- nejen přímé poskytnutí fin. prostředků ale i jakékoli snížení nákladů, které zatěžují rozpočet subjektu (=podniku)

Selektivita (vs obecné opatření)

- opatření se vztahuje pouze na určité podniky nebo určitá hosp. odvětví (MSP, podniky v oblasti výroby, podniky s velkými fin. prostředky..)
- opatření se sice vztahuje na všechny podniky, ale existuje diskreční pravomoc příslušného orgánu

Znak: selektivní zvýhodnění podniku

ekonomická vs. neekonomická činnost

Neekonomické činnosti v oblasti cestovního ruchu

- zařízení cestovního ruchu, která nevytvářejí příjmy, vybudovaná v zájmu široké veřejnosti, otevřená a všem stejně dostupná: informační centra, turistické a cyklo stezky, přístřešky a pozorovací stanoviště, promenády, lyžařské (běžecké) tratě...
- distribuce turistických informací zdarma: brožury, mapy, jízdní řády vlaků a autobusů, informace o kulturních a turistických aktivitách, které mohou zdarma obdržet všichni návštěvníci, vč. obecného destinačního marketingu – propagační kampaně, organizace bezplatných informačních akcí, vytvoření informačního webu
- činnosti v oblasti kultury a zachování kulturního dědictví, k nimž má bezplatně přístup široká veřejnost; *„skutečnost, že návštěvníci musí uhradit peněžitý příspěvek, který pokrývá pouhý zlomek skutečných nákladů, nemění nehospodářskou povahu dané činnosti, jelikož tento příspěvek nelze považovat za skutečnou odměnu za poskytovanou službu“.*

Ekonomické činnosti v oblasti cestovního ruchu

- vytvoření informačního webu, který obsahuje reklamu nebo rezervační funkce, prodej vstupenek, rezervační zařízení, prodej knižních průvodců nebo suvenýrů, nabídka prázdninového ubytování...
- činnosti v oblasti kultury a zachování kulturního dědictví převážně financované ze vstupného nebo uživatelských poplatků nebo jinými obchodními prostředky, např. obchodní výstavy, kina, komerční hudební vystoupení i festivaly a umělecké školy převážně financované ze školného; obdobně činnosti, z nichž mají prospěch výhradně určité podniky

Znak: ovlivnění obchodu mezi členskými státy

- příjemce nemusí být zapojen do přeshraničního obchodu (ztížení vstupu na trh zahraničním subjektům tím, že opatření zachovává či posiluje místní nabídku)

Lokální účinek podpory

- vodítko pro vyloučení znaku č. 4 - ovlivnění obchodu mezi ČS → řada rozhodnutí EK konstatující opatření s čistě místním dopadem/lokálním účinkem
- opatření s čistě místním dopadem
  - zboží/služby nabízené příjemcem jsou čistě lokálního charakteru a/nebo jsou přitažlivé jen pro zeměpisně ohraničenou oblast
  - přilákání zákazníků z jiných ČS nepravděpodobné
  - opatření nemá účinek na přeshraniční investice (nebo tento je pouze marginální) ani na usazování podniků v rámci jednotného trhu
  - tržní podíl příjemce podpory je z hlediska jakéhokoliv použitého vymezení relevantního trhu minimální a příjemce nepatří k širší skupině podniků

Lokální účinek podpory

■ SA.35909 (2012/N) – Infrastruktura pro cestovní ruch (region NUTS II Jihovýchod)

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/247108/247108_1471757_130_2.pdf

- obnova kulturních památek a jejich rozvoj pro účely cestovního ruchu; rekonstrukce přístupových komunikací a výstavba parkovacích ploch, toalet atp.; naučné stezky a stezky pro pěší turisty a cyklisty; centra rekreačních, vzdělávacích a volnočasových aktivit
- způsobilými jsou investiční výdaje – ne však výdaje na výstavbu ubytovacích, stravovacích a wellness prostor
- EK učinila závěr, že opatření nemá vliv na obchod mezi ČS a nejedná se tedy o VP
- důvody, mj.:
  - ✓ projekty nemohou odklonit zahraniční cestovní ruch, a lze předpokládat, že možní návštěvníci z jiných ČS by se rozhodli cestovat do ČR bez ohledu na existenci památek/zařízení, které by případně byly podpořeny
  - ✓ projekty nemají význam pro EU; přestože se některé z projektů nacházejí blízko hranic s Rakouskem a Slovenskem, mají tyto projekty pouze regionální význam a zaměřují se na tuzemský (vnitrostátní) cestovní ruch
  - ✓ nebezpečí přesahů na jiné trhy taktéž není významné s ohledem na vyloučení určitých čistě obchodních činností (ubytování, stravování, wellness), výši dotace a typ potenciálních příjemců
  - ✓ výše dotací je nevýznamná (cca 0,1 až 3,3 mil. EUR/projekt). Není pravděpodobné, že by poskytnutá výhoda mohla sama o sobě narušit investiční toky nebo vytvořit překážky pro zařízení zahraničních hospodářských subjektů
  - ✓ projekty, které se zaměřují na doprovodnou infrastrukturu (parkoviště, toalety atp.), nemají dopad na turistickou přitažlivost lokality/zařízení pro návštěvníky, tj. na cestovní ruch obecně; další projekty (pro infrastrukturu) jsou obecně přístupné zdarma, a mají tedy spíše povahu veřejné infrastruktury otevřené pro veřejnost; žádný z projektů se nezdá být mezinárodně uznávaného významu.

Výjimky ze zákazu veřejné podpory

- **obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER)**
- **podpora de minimis**
- **služby obecného hospodářského zájmu (částečně)**
- **rozhodnutí Evropské komise (povinnost notifikace)**

Obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER)

[Nařízení Komise č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem \(GBER\)](#)

- opatření nepodléhá schvalování ze strany EK a při splnění všech relevantních podmínek nařízení je považováno za slučitelné s vnitřním trhem, tj. podporu je možno poskytovat
- aplikuje se pouze na opatření, v nichž jsou podporovány ekonomické činnosti
- informace o opatření nutno oznámit EK na předepsaném formuláři do 20 pracovních dnů od vstupu opatření v účinnost (prostřednictvím ÚOHS)
- platnost nařízení prodloužena do konce roku 2026
- **Kategorie podpor využitelné pro činnosti v oblasti cestovního ruchu:**
  - ✓ regionální podpora (čl. 14)
  - ✓ podpora MSP (čl. 17 – 19d)
  - ✓ vzdělávání (zaměstnanců) (čl. 31)
  - ✓ podpora znevýhodněným pracovníkům (čl. 32 – 35)
  - ✓ podpora kultury a zachování kulturního dědictví (čl. 53)
  - ✓ podpora na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu (čl. 55)
  - ✓ podpora na místní infrastrukturu (čl. 56)

Podpora de minimis

[Nařízení Komise \(EU\) č. 2023/2831 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis](#)

nahrazuje

Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis

- **max. 300 000 EUR/tříleté období/jeden podnik**
(původně max. 200 000 EUR/3 fiskální roky/jeden podnik)
- **transparentní podpora**
- **povinnost poskytovatele zaznamenat do 5 (20) pracovních dnů od poskytnutí podpory de minimis do registru (ÚOHS)**

Služby obecného hospodářského zájmu

SOHZ/SGEI

- služby zvláštního významu určené občanům, které by bez zásahu orgánu veřejné správy nebyly poskytovány vůbec nebo za méně příznivých podmínek
- přítomnost tržního selhání
- veřejný zájem
- kumulativní naplnění definičních znaků VP/naplnění [Altmark \(C-208/00\)](#)

Předpisy

- [Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu \(Rozhodnutí SGEI\)](#)
- [Nařízení Komise \(EU\) 2023/2832 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu](#) nahrazuje [Nařízení Komise \(EU\) č. 360/2012 ze dne 25. dubna 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu \(Nařízení de minimis SGEI\)](#)
- [Sdělení Komise Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby \(Rámec SGEI\)](#)
- [Sdělení Komise o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu \(Sdělení SGEI\)](#)

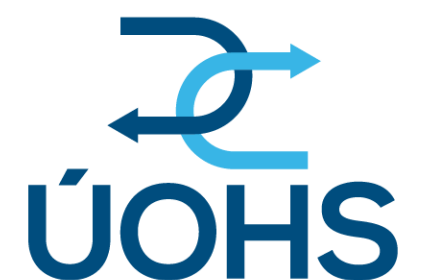
Notifikace opatření EK

čl.108 odst.3 SFEU

- **povinnost notifikovat opatření VP Evropské komisi**
- **podpora může být poskytnuta až po vydání pozitivního rozhodnutí EK**
- **délka řízení cca 9 – 15 měsíců**
- **provádí poskytovatel prostřednictvím ÚOHS**
- **EK posuzuje**
  - 1) kumulativní naplnění definičních znaků VP (dle čl. 107 (1) SFEU)
  - 2) slučitelnost opatření s vnitřním trhem (pokud se o VP jedná)
- **EK musí najít příslušný právní titul obsahující kritéria pro posouzení slučitelnosti opatření s vnitřním trhem, (např.)**
  - Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací
  - Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky
  - Pokyny k regionální státní podpoře
  - ...

DĚKUJI ZA POZORNOST

INFORMACE O VEŘEJNÉ PODPOŘE NALEZNETE TAKÉ NA
[WEBOVÝCH STRÁNKÁCH ÚŘADU](http://UOHS.GOV.CZ)
UOHS.GOV.CZ

UOHS.GOV.CZ

UOHS

Konference o veřejné podpoře 2024

12. - 13. ČERVNA 2024, BRNO

ÚOHS